

SOLARIS

WSPÓLNY
KIERUNEK >

Zmieniamy oblicze komunikacji miejskiej

www.solarisbus.com

Pojazdy komunikacji publicznej wykorzystujące wodór

Mateusz Figaszewski
Pełnomocnik Zarządu
ds. Elektromobilności i PR

Solaris Bus & Coach

- > **Niezależny producent** pojazdów komunikacji miejskiej – autobusów, trolejbusów i tramwajów
- > **100% udziałów** należy do hiszpańskiej firmy CAF
- > Firma została założona przez **Krzysztofa i Solange Olszewskich** w 1996 roku
- > Roczny obrót – **1850 mln PLN (2017)**
- > Zatrudnienie – **2500 osób**
- > Produkcja roczna – **1400 pojazdów**
- > Liczba sprzedanych pojazdów – **17 000**
- > Rynki zbytu – **32 państwa**

Pojazdy Solarisa w 32 krajach

- 📍 Austria
- 📍 Belgia
- 📍 Bułgaria
- 📍 Chorwacja
- 📍 Czechy
- 📍 Dania
- 📍 Estonia
- 📍 Finlandia
- 📍 Francja
- 📍 Grecja
- 📍 Hiszpania
- 📍 Holandia
- 📍 Izrael
- 📍 Łotwa
- 📍 Litwa
- 📍 Luksemburg
- 📍 Malta
- 📍 Maroko
- 📍 Niemcy
- 📍 Norwegia
- 📍 Polska
- 📍 Portugalia
- 📍 Rosja
- 📍 Rumunia
- 📍 Serbia
- 📍 Słowacja
- 📍 Szwajcaria
- 📍 Szwecja
- 📍 Turcja
- 📍 Węgry
- 📍 Włochy
- 📍 Zjednoczone Emiraty Arabskie

**WSPÓLNY
KIERUNEK >**

> Portfolio

Napędy alternatywne

Autobus elektryczny
Solaris Urbino electric

> 8,9 / 12 / 18 / 18,75 m

Autobus gazowy
Solaris Urbino CNG

> 12 / 18 m

Autobus hybrydowy
Solaris Urbino hybrid

> 12 / 18 m

Trolejbus
Solaris Trollino

> 12 / 18 / 18,75 / 24 m

Urbino electric

Urbino 12 electric

Urbino CNG

Urbino 18 electric

Trollino

Urbino CNG

Urbino hybrid

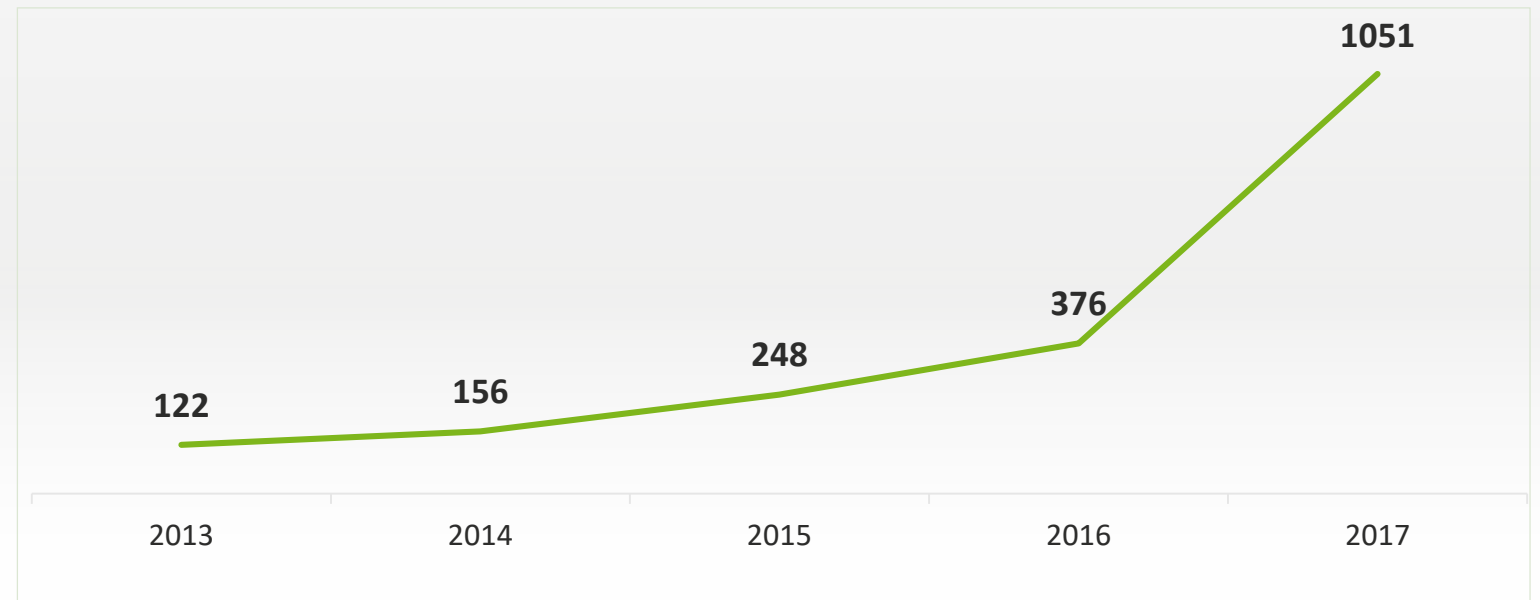
Rynek europejski

- > Zestawienie uwzględnia autobusy elektryczne, hybrydy plug-in, autobusy z ogniwem wodorowym
- > Kontrakty na pojazdy >8t GVW

Łączna liczba zamówionych autobusów elektrycznych w Europie (z Wlk. Brytanią)

2013	2014		2015		2016		2017	
122	+27%	156	+58%	248	+51%	376	279 %	1051

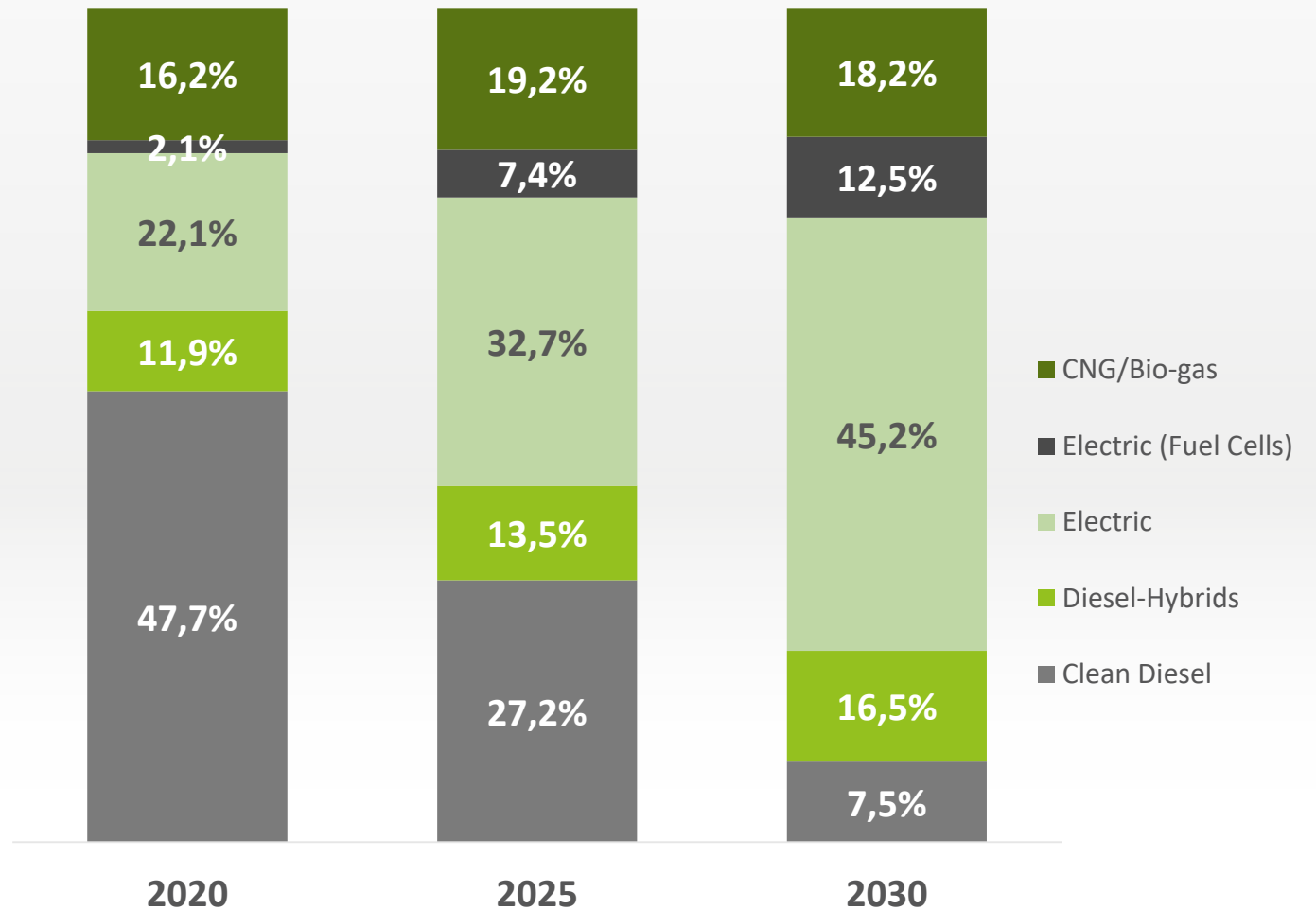
Rynek europejski

- > Prognozy udziału w rynku autobusów z napędem alternatywnym w Europie w latach 2020-2030

źródło: ZeEUS/UITP(VEI) - 2017

Nowo zarejestrowane autobusy z napędem alternatywnym w Europie w latach 2020-2030

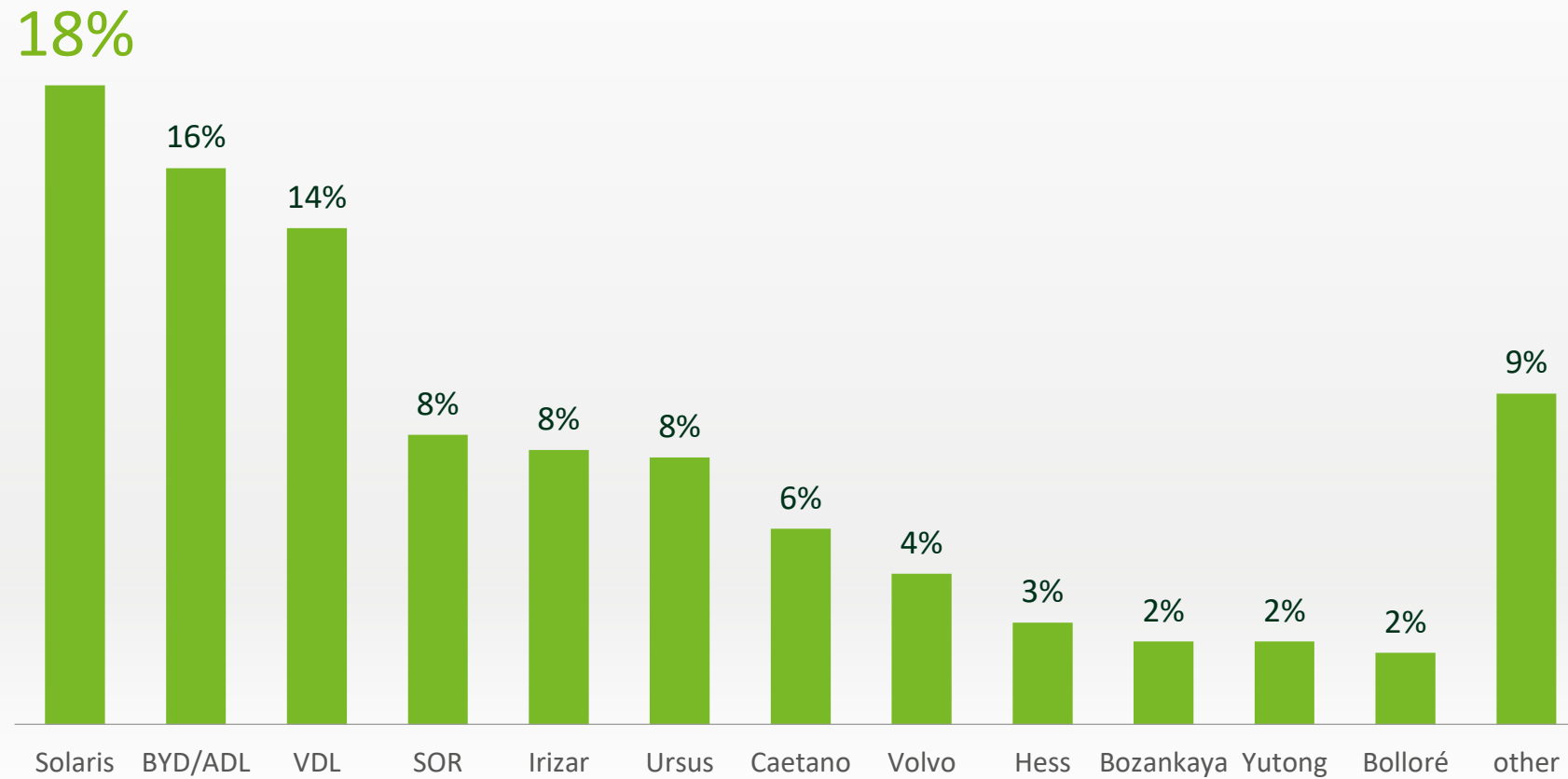
Rynek europejski w roku 2017

Procentowy podział rynku według producentów

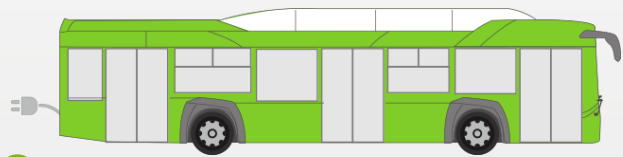
- > Zestawienie nie uwzględnia plug-in hybrid
- > Kontrakty na pojazdy >8t GVW

źródło: Solaris Bus & Coach, JMK Analizy Rynku Autobusów

> **9** milionów kilometrów
autobusów elektrycznych
Solaris!

x 225

Od 2013, autobusy elektryczne Solaris pokonały łącznie **9 milionów kilometrów**. Liczba ta odpowiada ponad **225 bezemisyjnym podróżom dookoła świata!**

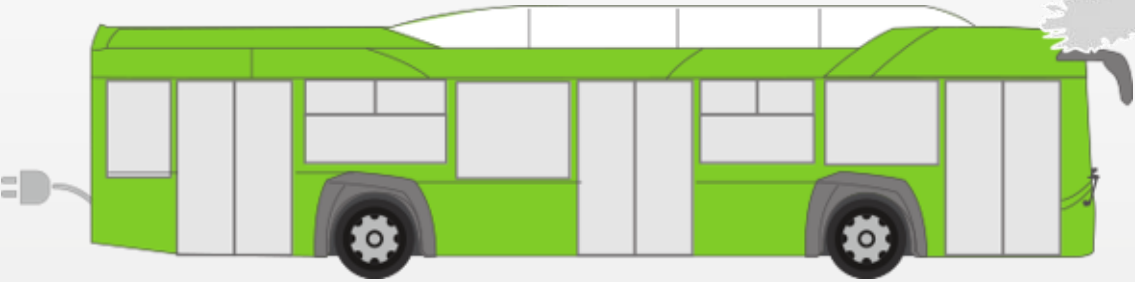

WSPÓLNY
KIERUNEK >

Autobusy elektryczne Solaris w Europie

339 Zamówionych autobusów
Solaris **Urbino electric**

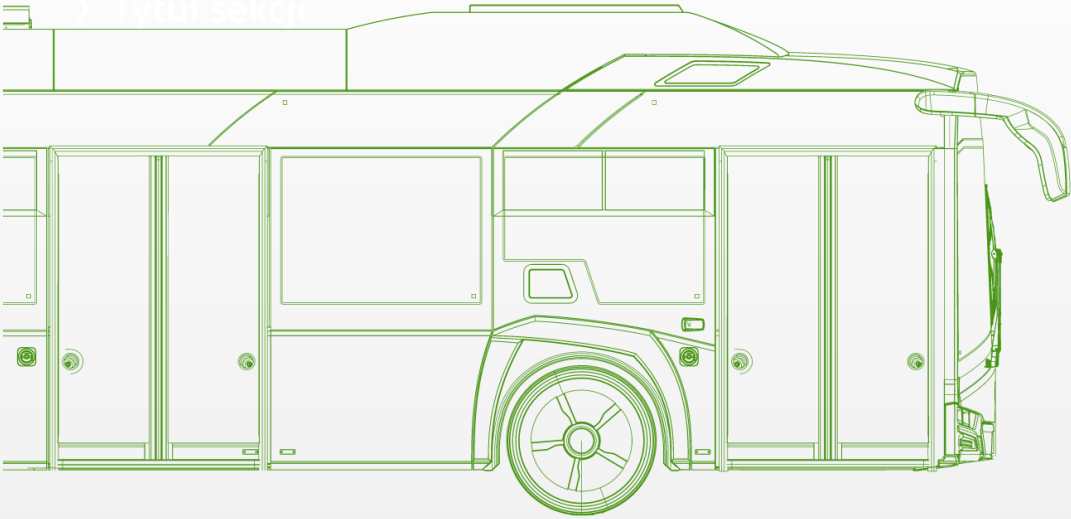
184 Dostarczone autobusy
Solaris **Urbino electric**

**WSPÓLNY
KIERUNEK >**

> Tytuł sekcji

2500

autobusów
z napędem
elektrycznym

357 zamówionych Urbino
electric

184 dostarczonych
Urbino electric

Na mapie przedstawione zostały autobusy z napędem całkowicie elektrycznym oraz trolejbusy wyposażone w baterie, umożliwiające jazdę autonomiczną.

NOWOCZESNY

BEZPIECZNY

NIEZAWODNY

NISKIE WIBRACJE

NISKIE KOSZTY UŻYTKOWANIA

CICHY

BEZEMISYJNY

WYGODNY

NOWATORSKI DESIGN

BUS
OF THE YEAR
2017

Nowy Solaris Urbino 12 electric
Bus of the Year 2017

Wasserstoffstation HafenCity

SOLARIS

KIERUNEK >
Wodór

Autobusy wykorzystujące wodór

www.solarisbus.com

Europejskie działania promujące
technologie wodorowe

**Łącznie w latach
2010-2016
dostarczono 91
autobusów do 15
miast w Europie**

Kraje i miasta w Europie obecnie stosujące technologię wodorową w autobusach transportu publicznego

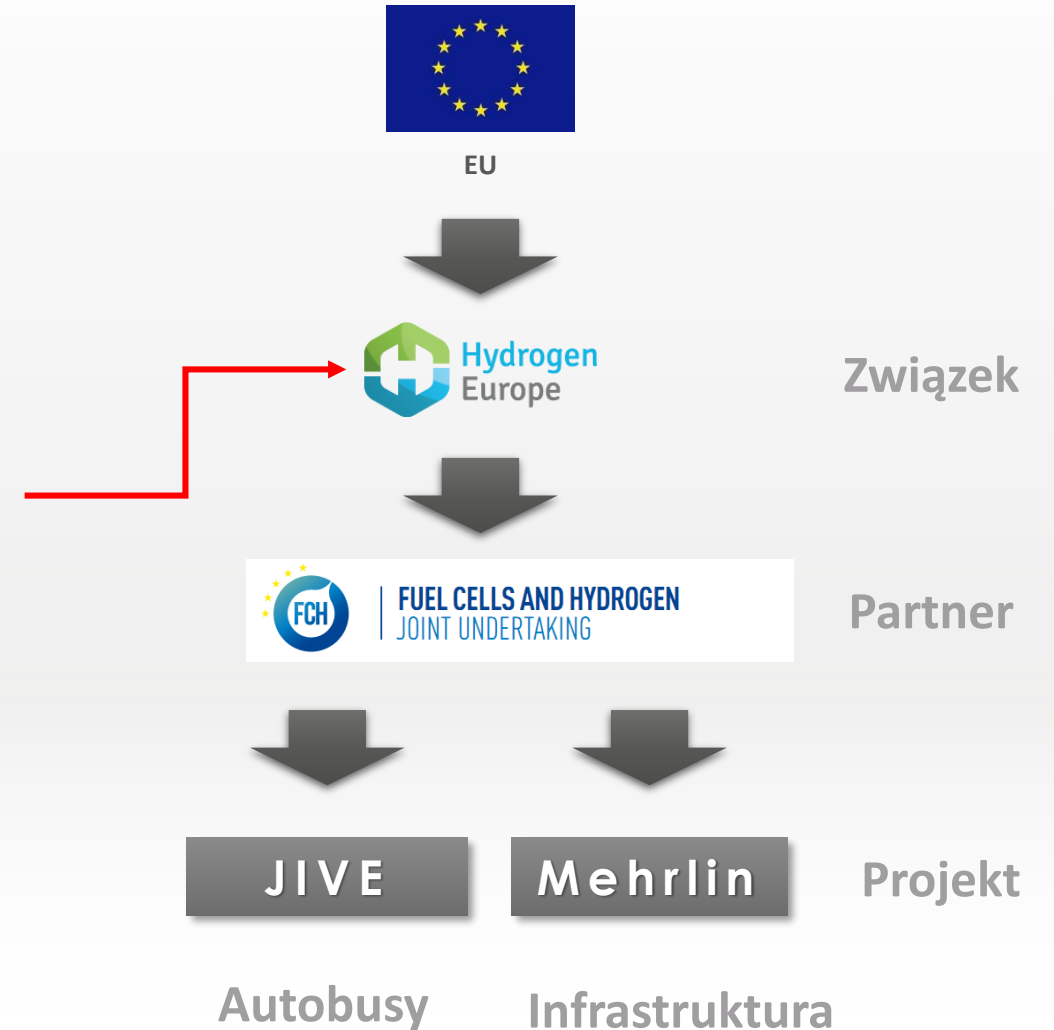

Europejskie działania promujące technologie wodorowe

Dzięki dotacjom UE możliwe jest wprowadzenie znaczącej liczby pojazdów w krótkim czasie

Członkostwo Solaris

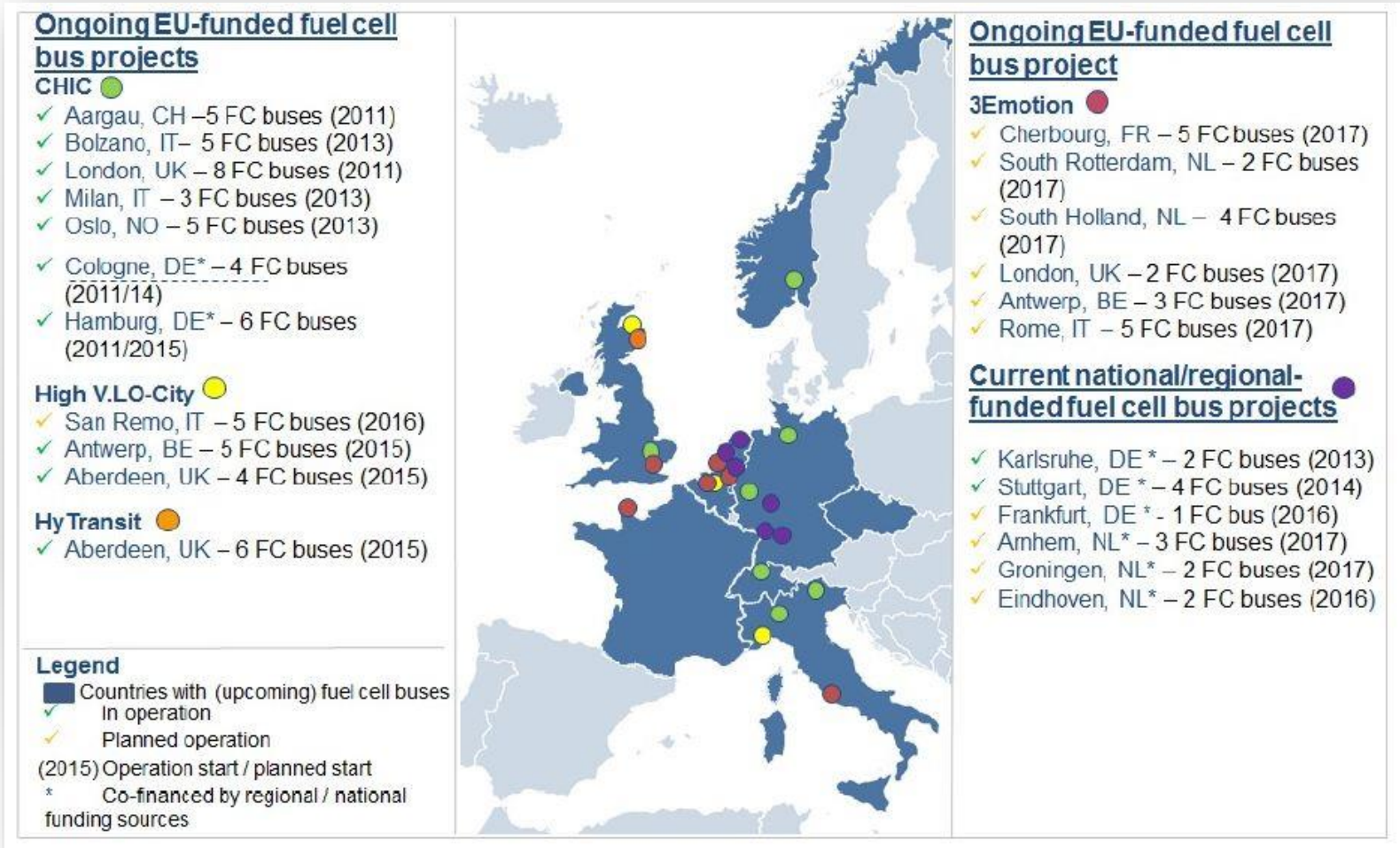

Europejskie działania promujące technologie wodorowe

PROJEKT CHIC 2010-2016

- > Zrealizowany w latach 2010-2016
- > Dostarczono 36 autobusów do 7 miast w Europie
- > Całkowite dofinansowanie na poziomie 25 mln €

Dotychczasowe działania Solarisa w ramach projektu JIVE

- > Podpisane zamówienie dla **Rygi** na **10 trolejbusów z wodorowym range extenderem + 10 autobusów wodorowych** w opcji (dla JIVE)
- > Przygotowana oferta zamówienia dla miasta **Herning** (Dania), zainteresowanego zakupem **10 pojazdów napędzanych wodorem**
- > W przygotowaniu oferta dla **Bolzano** (Włochy) na **10 autobusów wodorowych**

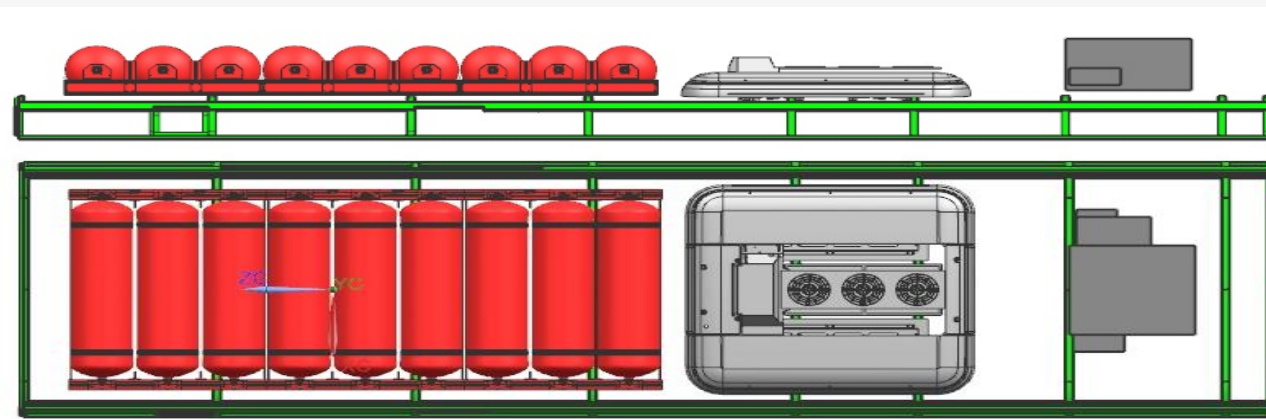
Dotychczasowe działania Solarisa w ramach projektu JIVE

- > Solaris Urbino electric 18,75 z wodorowym range extenderem
- > 2 pojazdy rozpoczęły kursy w 2015 roku
- > Kursuje na tzw. Innowacyjnej Linii 109 w Hamburgu
- > Autobus wykonuje do 300 km dziennie

Montaż komponentów

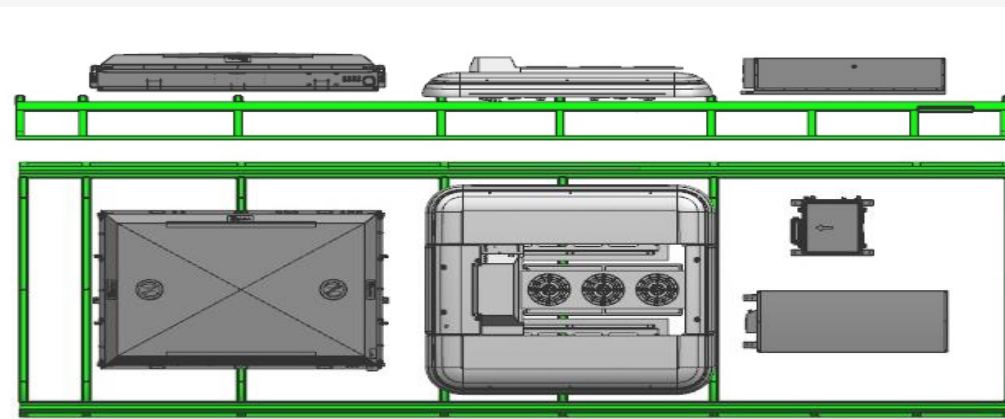

Kierunek
jazdy

Butle z wodorem

Klimatyzacja

Ogniwo wodorowe

Elektronika trakcyjna

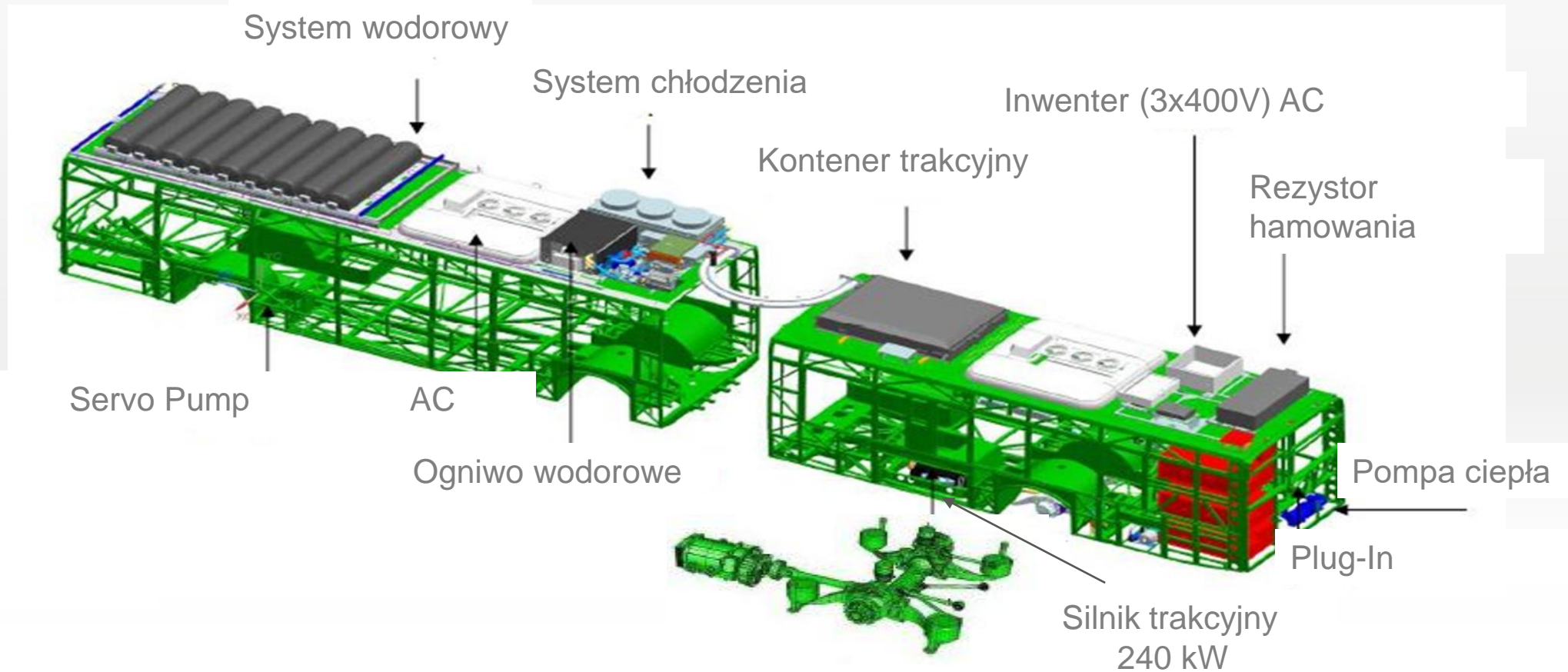
Klimatyzacja

Rezystor hamowania

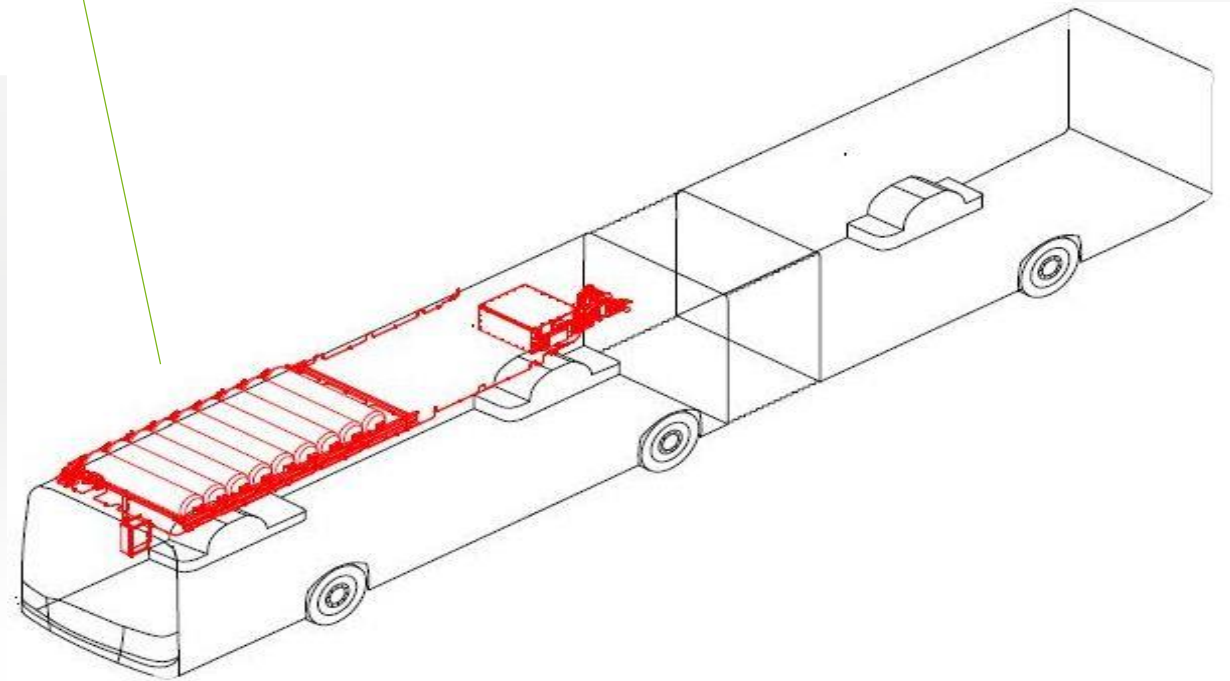
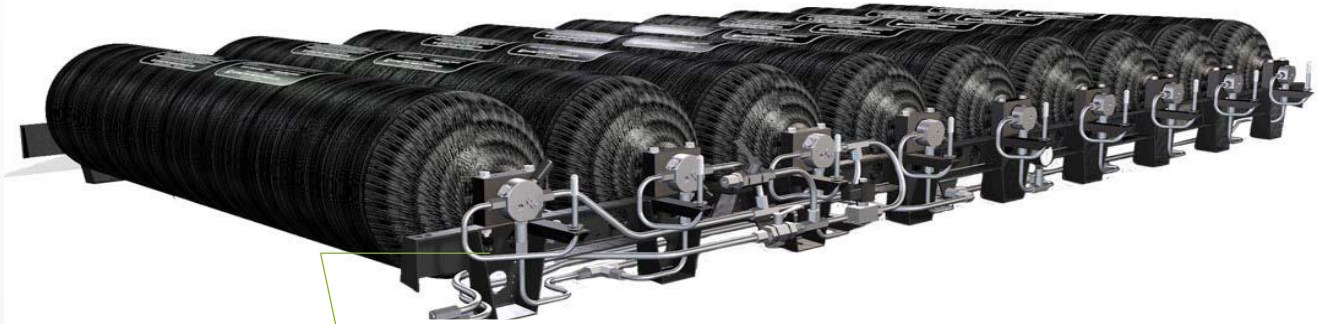
Montaż komponentów

Butle

- > Butle do magazynowania wodoru Dynatek
- > Pojemność 205 litrów
- > Ciśnienie robocze 350 bar
- > 4,96 kg wodoru na zbiornik

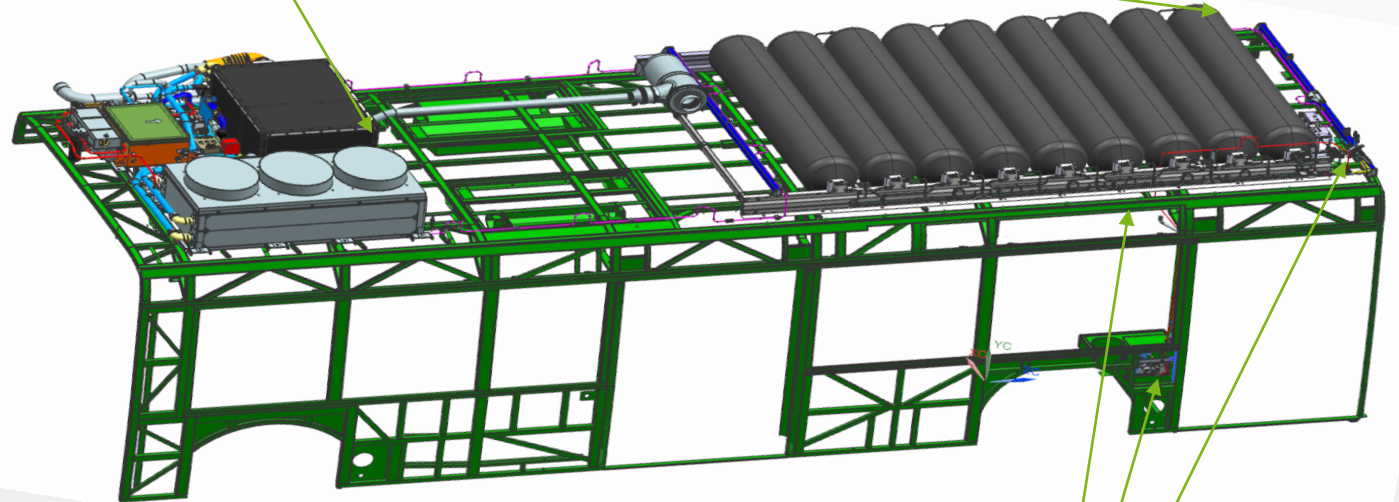

Bezpieczeństwo

- > 3 detektory wodoru
- > 2 czujniki awarii
- > 2% zawartości wodoru w powietrzu

Czujniki awarii

Detektory wodoru

WSPÓLNY
KIERUNEK >

T18,75H2 Riga Satiksme

- > 18,75 m niskopodłogowe podwozie
- > Baterie Solaris High Power o mocy 29 kWh
- > Zbiorniki wodoru – 15 kg
- > Ogniwopaliwowe Ballard HD7 – 85 kW
- > Jednostka klimatyzacji
- > 100 km efektywnego zasięgu

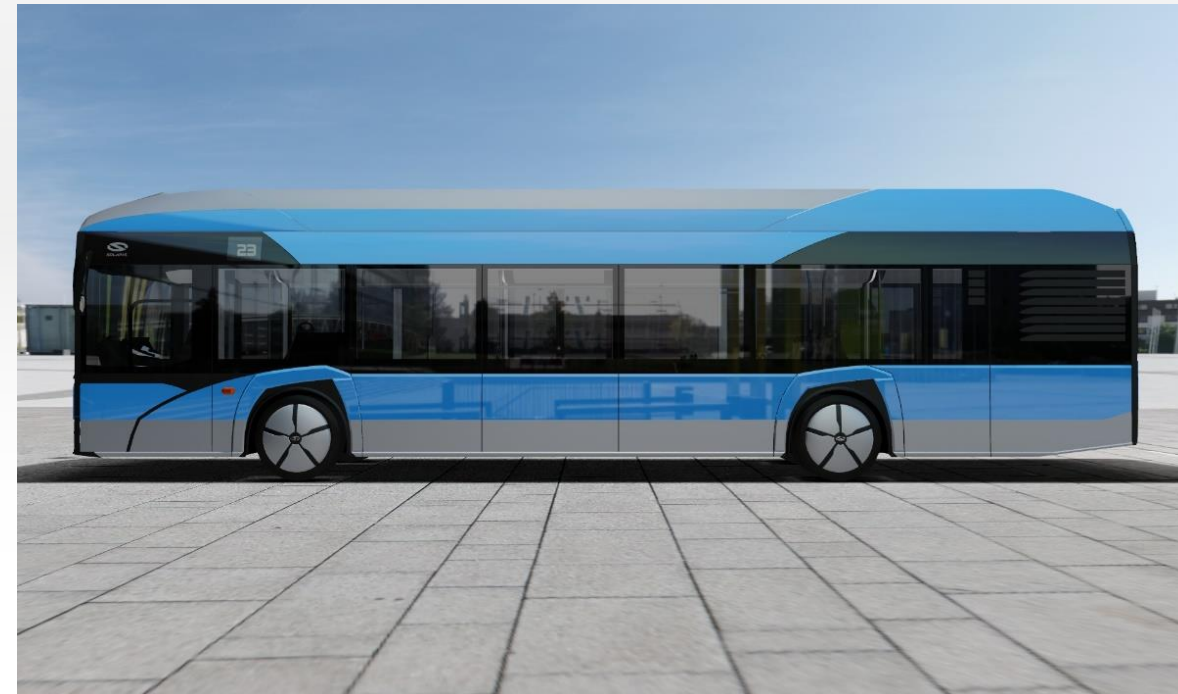

WSPÓLNY
KIERUNEK >

Solaris Urbino 12 fuel cell

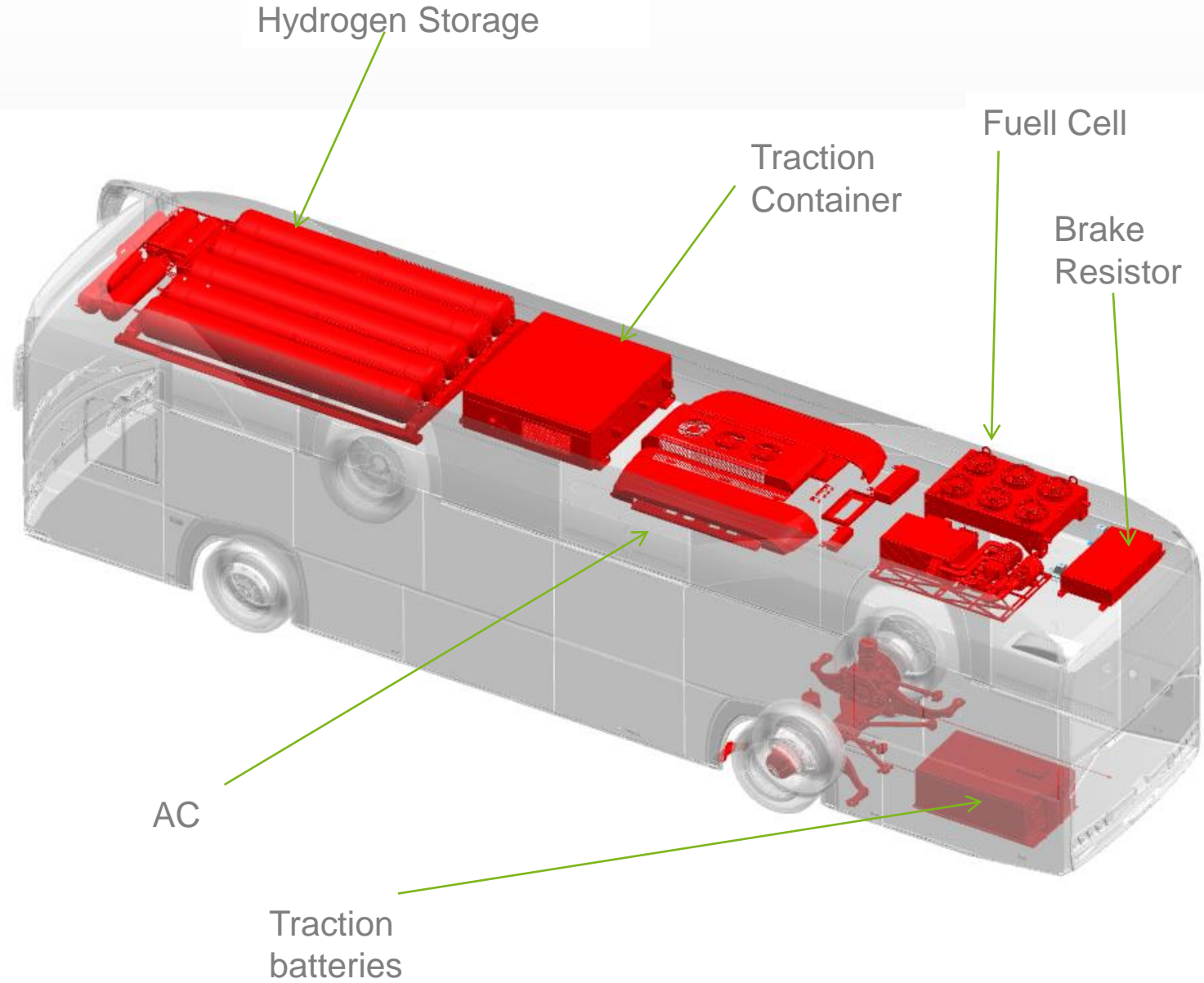
- > 12m niskopodłogowego podwozia
- > Baterie Solaris High Power o mocy 29 kWh
- > Butle wodoru – 34 kg
- > Ogniwko paliwowe Ballard – 60 kW
- > Elektryczna oś napędowa ZF
- > Jednostka klimatyzacji z pompą CO₂

- > Test w Kolonii zaplanowany w marcu 2019 r

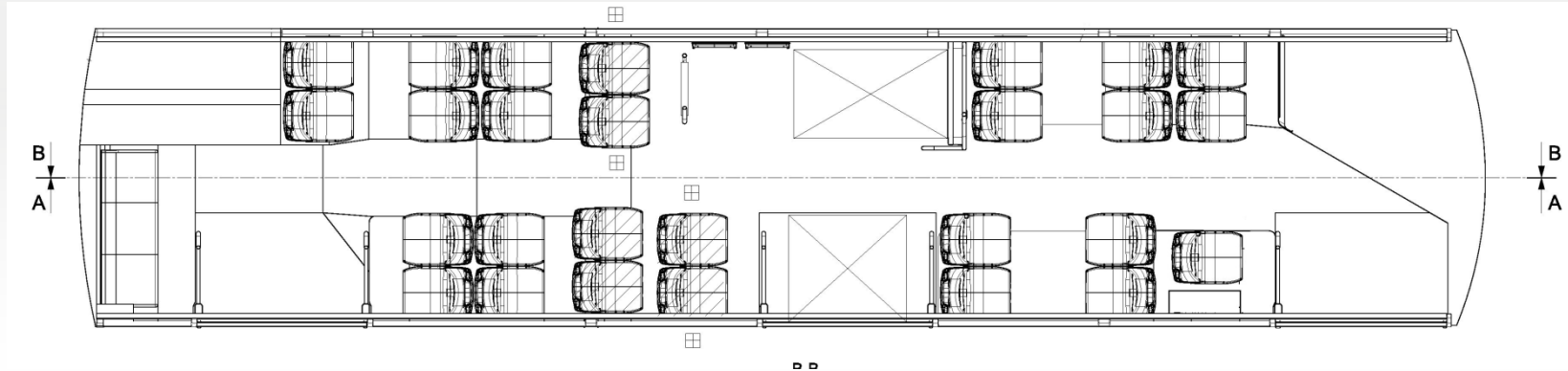
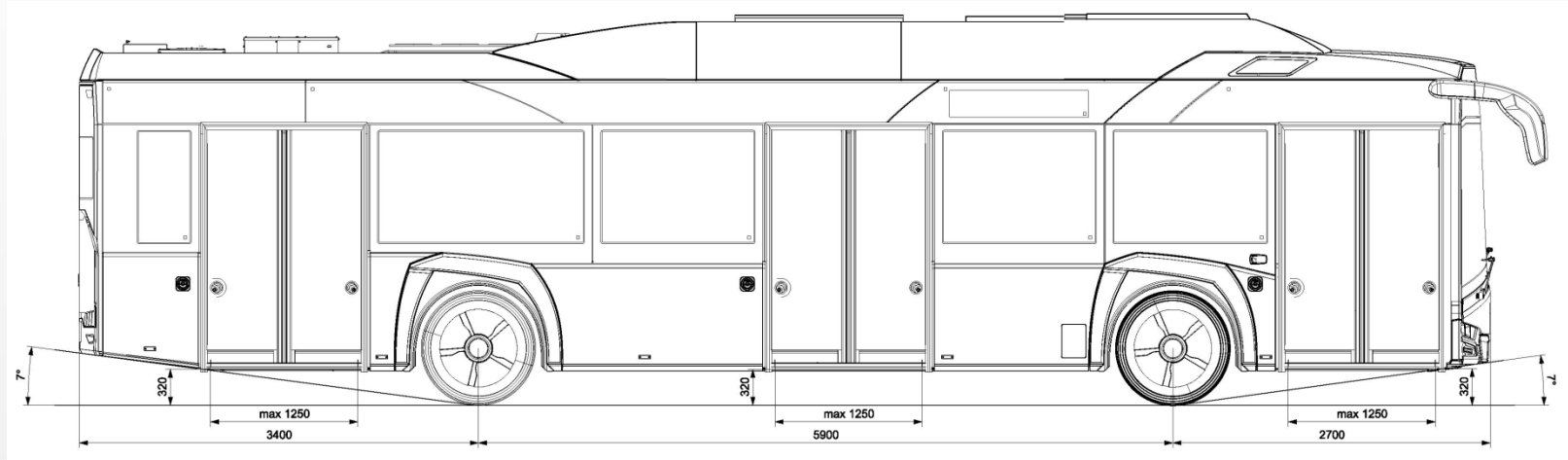

Solaris Urbino 12 fuel cell

Solaris Urbino 12 fuel cell

- > 30 miejsc dla wersji 3-drzwiowej
- > 34 miejsca dla wersji 2-drzwiowej
- > 2 000 mm miejsce na wózek inwalidzki
- > Maksymalna wysokość 3 400 mm

Dlaczego wodór

Autobus z ogniwem wodorowym oferuje **wszystkie zalety napędu elektrycznego przy lepszej wydajności pojazdu.**

Pojazdy wodorowe nie wymagają kompromisu w zakresie serwisu czy operacyjności w porównaniu z innymi technologiami bezemisyjnymi. Co więcej do ich użytkowania, **nie jest konieczna dodatkowa infrastruktura drogowa.**

Ogniwo paliwowe gwarantuje **redukcję emisji spalin**, szybkie tankowanie oraz szeroki zasięg pojazdu na trasach o różnych warunkach.

Autobusy elektryczne z ogniwami paliwowymi są jedynym bezpośrednim, bezemisyjnym zamiennikiem autobusów z silnikiem Diesla i CNG.

Transport bezemisyjny
bez kompromisów
w zakresie wydajności
i operacyjności

Kiedy można zastosować wodór

- > Wymagany dzienny zasięg ponad 220 km w każdych warunkach pogodowych
- > Ograniczona przestrzeń w mieście na wybudowanie stacji szybkiego ładowania
- > Ograniczona przestrzeń na zajezdni na umieszczenie ładowarek nocnych
- > Ograniczona sieć energetyczna w mieście
- > Ograniczona sieć energetyczna na zajezdni
- > Krótki czas na ładowanie autobusów na pętłach
- > Ograniczona wydajność sieci w godzinach szczytu

Transport bezemisyjny
bez kompromisów
w zakresie wydajności
i operacyjności

SOLARIS

WSPÓLNY
KIERUNEK >

Zmieniamy oblicze komunikacji miejskiej

www.solarisbus.com

Dziękuję za uwagę.

Mateusz Figaszewski

Pełnomocnik Zarządu
ds. Elektromobilności i PR